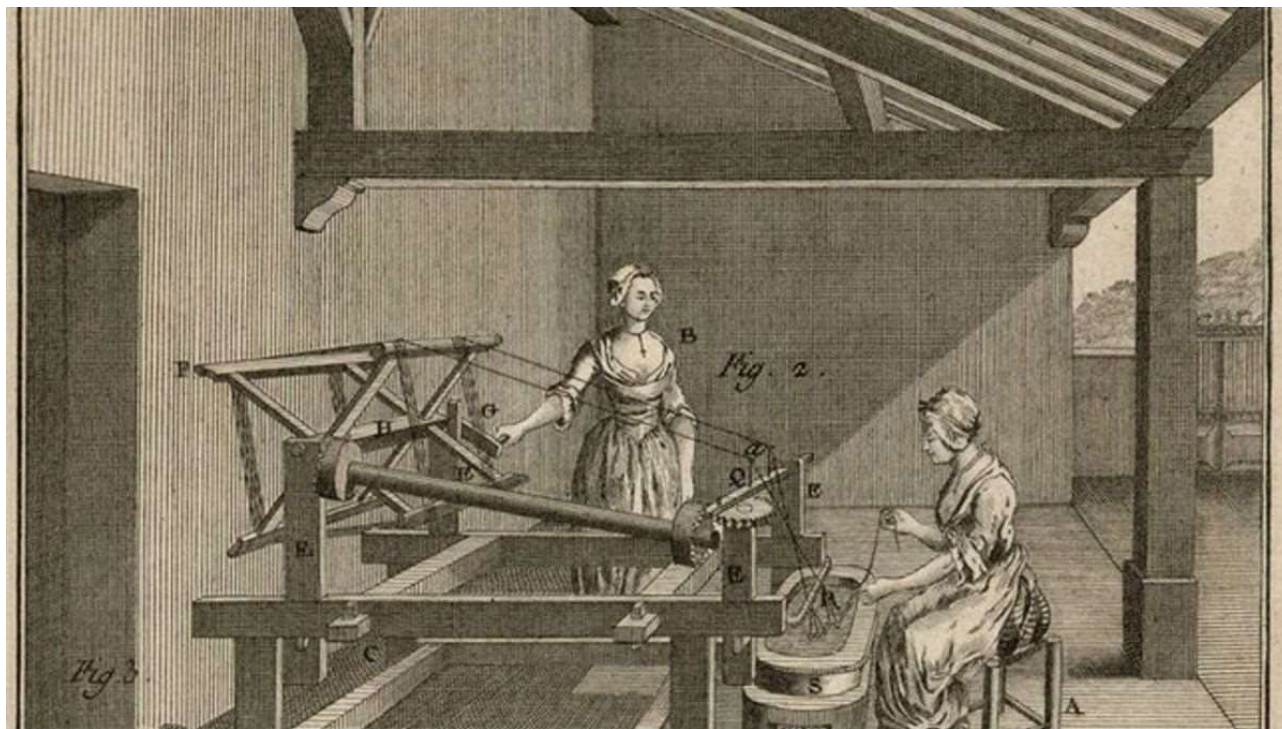

Sabies què?

LA CASA DE LA SEDA DE BARCELONA

Per **Eva Sans**

La seda es coneix a Catalunya des de l'alta edat mitjana. Es troben documentats uns primers contactes comercials entre mercaders catalans i andalusins en el S. X. Pere el Gran també regularà l'activitat de la seda a Barcelona a través d'una disposició reial del S. XIII. En aquells temps, la majoria dels artesans de la seda formaven part de la comunitat jueva barcelonina. Per aquesta raó, en aquells moments, no estaven organitzats com a corporació ni participaven en les institucions del govern municipal.

Amb l'expulsió dels jueus de Barcelona el 1391, va desaparèixer el col·lectiu que la treballava. No serà fins a partir del S. XV, que s'iniciarà un ressorgiment d'aquesta manufactura a través del naixement de petites fàbriques i companyies.

Resseguint la petja d'aquesta activitat vinculada a la sumptuositat i al luxe a casa nostra, descobrim que la Casa de la Seda de Barcelona és una antiga institució gremial coneguda també per *Casa del gremi de velers*. Fou construïda per l'arquitecte Joan Garrido i Bertran entre el 1768 i el 1773. Està ubicada al carrer de Sant Pere Més Alt, 1 cantonada amb Via Laietana 50.

El naixement del gremi dels teixidors de vels de seda com a tal, prové de 1553.

La Casa de la Seda conserva encara els esgrafiats originals del segle XVIII a les façanes sud-oest, que donen a la Via Laietana i sud-est i també una bella imatge de Nostra Senyora dels Àngels.

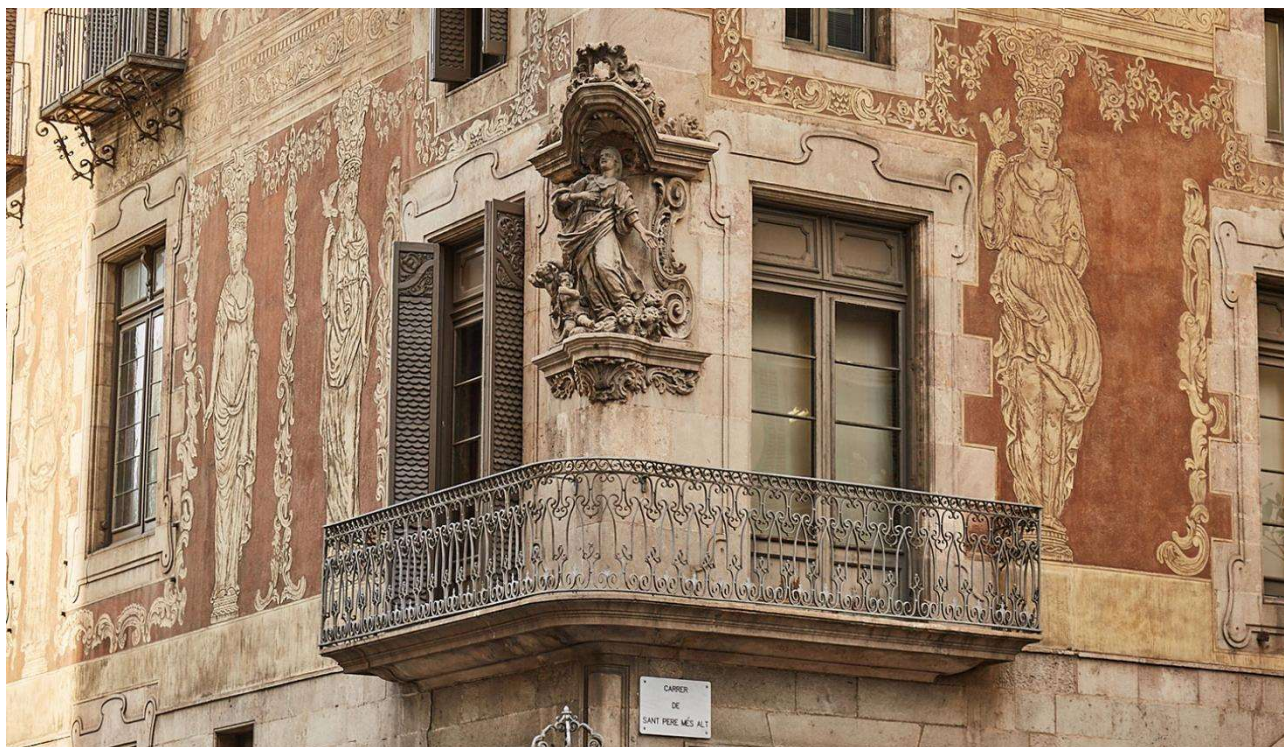
A l'interior hi ha unes pintures d'Àlex Santasusagna d'estil barroc dedicades al món de la seda. Recorden pintures com el Naixement de Venus de Botticelli o les Tres Gràcies de Rubens.

El gremi de velers es trobava relacionat amb la confradia de la Puríssima Sang i eren els encarregats de donar suport espiritual als condemnats a mort. L'edifici custodiava una còpia del

pergamí que signà Carles I l'any 1533 autoritzant als Velers a constituir el seu gremi.

En el dit document, s'especifica quina part de la muralla de la ciutat hauran de defensar en cas de setge a Barcelona: Aquesta era la bretxa del Portell dels Molins de Vent, prop del baluard de Santa Clara.

El gremi de velers de seda fou un dels gremis més importants de Barcelona, ja que va ser un dels iniciadors de les vies comercials a la península. El seu batalló era el de la Santa Madrona de la Coronela, la seva caserna, l'església de Santa Anna.

Sobre l'activitat relativa als teixidors de seda de data més antiga, trobem també una notícia relativa a la família Trinxer, una estirp de llibreters i editors important i influent que havia començat l'activitat el 1488 a la ciutat de Barcelona. La seva activitat es troba documentada entre Barcelona i València. El seu germà, Rafael Trinxer també era veler de seda. En aquesta notícia, se'ns assabenta que ell i els seus germans Joan i Pere Trinxer es trobaven el 28 de setembre de 1496 ¹ a la ciutat de Barcelona.

Bastants anys més tard, el llibre d'Alexandre Laborde publicat el 1809, l'“*Itinerario descriptivo de las provincias de España y de sus islas y posesiones en el Mediterráneo*” ens parla de les teles de seda que es fabricaven en aquells moments a Manresa, Cardona i Mataró, la qual tenia 48 telers, i principalment a Barcelona, on s'hi trobaven 524 i on es teixia vellut, tafetà així com brocats d'or i plata.

Dins l'ofici de la seda, l'escalafó “aprenent, oficial i mestre” era molt important i el fet de constituir-se com a gremi els va permetre organitzar-se i tenir drets.

El gremi tenia la seva pròpia policia, el *mostassaf*, que era l'encarregat de vigilar el compliment de les normes.

L'edifici de la Casa de la Seda de Barcelona encara custodia en el seu interior diverses joies, com l'armari de 1683 que encara conserva una inscripció que diu: *Armari de la Confradia dels Mestres Valès*.

¹ Josep Maria Madurell i Marimon, Jorge Rubió y Balaguer, *Documentos para la historia de la imprenta y librería en Barcelona, 1474-1553*. Gremios de Editores, de Libreros y de Maestros Impresores, 1955.

Una altra joia que s'hi pot trobar és la seva extraordinària biblioteca. En el saló principal de la Casa de la Seda s'hi van arribar a realitzar algunes de les primeres representacions d'òpera de la ciutat. En les seves parets consten inscrits tots els presidents que ha tingut l'entitat, fins als nostres dies.

Actualment és la seu del *Col·legi d'Art Major de la Seda de Barcelona*. El seu fons documental va ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona l'any 2012. Aquest inclou documentació del Col·legi de l'Art Major de la Seda, del gremi de velers de seda, del gremi de tapissers i del gremi de passamaners.

Un dels seus secrets desconeguts és que penjades en una de les seves parets, hi ha dues làmines creades per Salvador Dalí per als congressos internacionals de la seda que es van realitzar a Nova York els mesos d'octubre de 1950 i 1957.

Actualment, la Casa de la Seda de Barcelona és l'única casa gremial oberta al públic a través de visites guiades o teatralitzades que mostren la luxosa i distingida seu del gremi més influent en la societat catalana del segle XVIII.

+ info : www.casadelaseda.com